

2008 YILI MERKEZİ

YÖNETİM

BÜTÇE

BÜYÜKLÜKLERİ

**TÜRKİYE KAMU-SEN
ARAŞTIRMA GELİŞTİRME MERKEZİ**

MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

	2007 TAHMİN	2008 TAHMİN
GSMH (Milyar YTL)	646,893	716,596
GSMH (Milyar \$)	488,959	520,177
BÜYÜME	5,0	5,5
ÜFE (%)	6,08	3,78
TÜFE (%)	6,50	4,00
İTHALAT (Milyar \$)	166	182
İHRACAT (Milyar \$)	104	117
DIŞ TİCARET AÇIĞI (Milyar \$)	62	65

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Yüksek Dış Ticaret Açığı ve Cari Açık Devam Edecektir.

Yukarıdaki tablodan yola çıkarak yapılan hesaplamalara göre ortalama Dolar kurunun 2007 yılında 1,323 YTL; 2008 yılında ise 1,377 YTL olacağı öngörülmektedir.

2008 yılında GSMH, 31,218 milyar Dolar artarak 520,177 milyar Dolara ulaşacaktır.

2008 yılında büyüme % 5,5 olarak tahmin edilmiştir.

2008 yılı sonu itibarı ile TÜFE'nin % 4 olacağı öngörülmektedir.

Ancak dış ticaret açığı artmaya devam edecek 2007 yılı tahmini rakamı olan 62 milyar Dolardan 65 milyar Dolara yükselecektir.

Dolayısı ile kur seviyelerinin 2008 yılı boyunca da düşük seyretmeye devam edecek olması bir taraftan ithal ürünlerin maliyetini düşürerek enflasyonun azalması yönünde olumlu bir etki oluştururken, diğer taraftan da ithalattaki artış hızının, ihracattan fazla olmasına ve dış ticaret açığının yükselmesine neden olacaktır.

Her ne kadar Maliye Bakanlığı, bu konuda bir tahminde bulunmamışsa da cari açığın da hızla artacağı görülmektedir.

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİ

(Milyar YTL)	2007 TAHMİN	2008 TAHMİN	GSHM'YA ORANI (%)	
			2007	2008
1-MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİD.	202,863	222,313	31,4	31,0
-FAİZ HARIÇ BÜTÇE GİDERLERİ	153,854	166,313	23,8	23,2
-FAİZ GİDERLERİ	49,000	56,000	7,6	7,8
2-MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GEL.	187,970	204,566	29,1	28,6
-VERGİ GELİRLERİ	151,066	171,206	25,0	23,4
3-BÜTÇE AÇIĞI	14,884	17,766	2,3	2,5
4-FAİZ DIŞI FAZLA	34,116	38,244	5,7	5,3

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Faiz Dışı Fazla Hedefinin 1 Puan Azaltılmasıyla Ortaya Çıkacak 5,2 Milyar Dolarlık Kaynak, Yatırımlara Harcanmak, Çalışan ve Emekli Maaşlarına Yansıtılmak Yerine Yine Borçların Faizlerine Harcanacaktır.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı'nda çarpıcı rakamlar ortaya çıkmaktadır.

Özellikle makro ekonomik hedeflerle, bütçe hedefleri birlikte ele alındığında AKP Hükümetinin uyguladığı ekonomik programın olumsuz taraflarının artık gizlenemez olduğu görülmektedir. 2008 yılı için enflasyon hedefi % 4 olarak belirlenmiş olmasına rağmen, faiz giderlerindeki 7 milyar YTL'lik artış, ülkemizin içinde bulunduğu borç batağının artık makro büyüklüklere de yansıdığını göstermektedir.

2008 yılında bütçe açığı artarak 17,8 milyar YTL'ye ulaşacaktır.

2007 yılında % 6,5 olarak gerçekleşmesi tahmin edilen enflasyon nedeniyle nispeten yüksek faiz oranları nedeniyle faiz giderlerinin 49 milyar YTL olacağı öngörülmüşken; % 4'e düşecek enflasyona rağmen faiz giderlerinin 56 milyar YTL olacağının tahmin edilmesi, ülkemizde borçlanmanın sürdürülemez boyutlara çıktığının, reel faizlerin dünyanın en yüksek oranı olduğunun ve önümüzdeki dönemde oldukça zorlu günlerin Türk Ekonomisini beklediğinin açık bir göstergesidir.

Faiz giderlerindeki bu artışa paralel olarak, faiz dışı fazla hedefinin 1 puan geri çekilerek, %5,5'e indirilmesinin nedeni de ortaya çıkmaktadır. 2008 yılı GSMH hedefi göz önünde bulundurulduğunda faiz dışı fazla hedefinde, GSMH'nın % 1'ine denk gelen bir indirim yapılması 5,2 milyar Dolarlık ek bir kaynağın boşa çıkması anlamına gelmektedir ki ne yazık ki, bu kaynak yine faiz harcamalarında görülecek 7 milyar YTL'lik artışın kapatılmasında kullanılacaktır.

Oysa faiz dışı fazla hedefinden ayrılacak 1 puanlık yani 5,2 milyar Dolarlık kaynağın yatırımlara ayrılması ya da çalışan ve emekli aylıklarına yansıtılması durumunda hem ekonomide belirgin bir canlanma hem de işsizlikle mücadelede büyük başarılar kazanılabildi.

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ

(MİLYAR YTL)	2007 TAHMİN	2008 TAHMİN	GSMH'YA ORAN	
			2007	2008
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	202,853	222,313	31,4	31,0
Merkezi Yönetim Faiz Dışı Giderler	153,854	166,313	23,8	23,2
1- Personel Giderleri	44,112	48,672	6,8	6,8
2- Sos. Güv. Kur. Dev. Primi Giderleri	5,880	6,405	0,9	0,9
3- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21,862	22,905	3,4	3,2
4- Faiz Giderleri	49,000	56,000	7,6	7,8
5- Cari Transferler	63,121	69,206	9,8	9,7
6- Sermaye Giderleri	11,686	11,775	1,8	1,6
7- Sermaye Transferleri	3,580	2,084	0,6	0,3
8- Borç Verme	3,612	3,934	0,6	0,5
9- Yedek Ödenekler	0	1,331	0,0	0,2

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Faiz Harcamalarına 7 Milyar YTL, Personel Harcamalarına 5,085 Milyar YTL Ek Kaynak Ayrılmıştır. Yatırım Harcamaları İse Hiç Artmayacaktır. Dolayısı İle Ülke Ekonomisindeki Büyümeden Çalışanlarımız Pay Alamayacaktır. İşsizlik Azalmayacaktır.

Bütçe giderleri içerisinde personel ödemelerine ayrılan payın GSMH'ya oranı değişmemektedir. Hükümet 2008 yılı için personel giderlerini yalnızca 5,085 milyar YTL artırmıştır. Bu rakama işçiler, memurlar, sözleşmeli ve geçici personellerle, emekli, dul, yetim, muhtarlar, köy korucuları ve milletvekillerine yapılan tüm ödemeler dahildir. Bir başka deyimle ülkemizin GSMH'dan kamunun tüm çalışanlarına ayrılan kaynak 5,085 milyar YTL'dir. Bu rakam faiz giderlerine 2008 yılı için ayrılan 7 milyar YTL'nin üçte biri dahi değildir. Faiz gelirinden faydalananların sayısı ile kamuda çalışan ve aylık ve ödemelerden faydalanan milyonlarca insanın sayısı karşılaştırıldığında GSMH'daki büyümenin kimlerin cebine girdiği daha açık görülmektedir.

Bunun yanında 2007 yılında 11,7 milyar YTL olan yatırım harcamalarının 2008 yılında da aynı rakamda kalacak olması GSMH büyümesinin kamu yatırımlarını artırmayacağını, yani işsizlikle mücadelenin tam anlamıyla özel sektöre bırakıldığının göstergesidir.

2008 YILI VERGİ GELİRLERİ

MİLYAR YTL	2007	2008	ARTIŞ ORANI (%)
	TAHMİN	TAHMİN	
Gelir Vergisi	34,640	38,100	10,0
Kurumlar Vergisi	13,075	14,500	10,9
Özel Tüketim Vergisi	38,321	44,719	16,7
Dahilde Alınan KDV	16,500	17,652	7,0
İthalatta alınan KDV	26,000	30,500	17,3
Motorlu Taşıtlar Vergisi	3,472	3,877	11,7
BSMV	3,220	3,976	23,5
Damga Vergisi	3,707	4,200	13,3
Harçlar	4,800	5,400	12,5
Diğer Vergiler	7,321	8,282	13,1
VERGİ GELİRLERİ TOPLAMI	151,056	171,206	13,3

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Hükümet Umudunu Ücretli Çalışan Ve Vergisini Peşin Ödeyen Vatandaşın Topladığı Dolaylı Vergilere Bağlamıştır. 2008 Yılında Dolaylı Vergilerin Oranı % 68 Olacaktır. Memur Maaşlarına % 7,5 Zam Yapan Hükümet, Vergi Gelirlerini %13,3 Artırmak Suretiyle, Yaptığı Maaş Artışını Vergiler Aracılığıyla Geri Alacaktır.

2008 yılı hedef enflasyonu %4 ve hedeflenen büyümenin %5,5 dolayında olduğu düşünüldüğünde vergi gelirlerindeki artış hedefinin ortalama olarak %10 olması, vergilerin artırılmayacağı anlamı taşıyabilirdi. Ancak vergi gelirlerindeki ortalama artış hedefi %13,3 olarak tahmin edilmiştir. Dolayısı ile 2008 yılında vergi oranlarında artış planlanmaktadır.

Ayrıca ülkemizde verginin adil toplanmadığı, vatandaşların gelirlerine göre vergi ödemediği açıktır. Daha çok kişilerin zorunlu tüketim harcamaları üzerinden dolaylı olarak alınan vergiler ne denli fazla olursa, o toplumda adaletsizlik olduğu söylenebilir. Ne yazık ki 2008 yılı bütçesinde de dolaylı vergilerin % 68'ler seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir. Bu da özellikle memur, işçi gibi ücretli vatandaşlarımızın toplanan vergilerin yükünü çekeceğini göstermektedir. 2007 yılı rakamlarına göre ülkemizde toplanan gelir vergisinin yarısını ücretli çalışanlarımız ödemiştir. Vergi toplanırken, ülkenin vergi gelirinin %50'sini yüklenen çalışanlarımız GSMH'dan ise yalnızca %6,8 pay alabilmektedir.

MEMUR MAAŞLARI

DÖNEM	AİLE YARDIMI DAHİL			AİLE YARDIMI HARIÇ		
	EN YÜKSEK MAAŞ	ORT. MAAŞ	EN DÜŞÜK MAAŞ	EN YÜKSEK MAAŞ	ORT. MAAŞ	EN DÜŞÜK MAAŞ
ARALIK 2007 MAAŞI	6.929	1.090	843	6.821	1.043	734
OCAK 2008 MAAŞI	7.074	1.134	887	6.963	1.086	776
OCAK 2008 MAAŞ ARTIŞ TUTARI	145	44	44	143	43	42
OCAK 2008 ARTIŞ ORANI (%)	2,09	4,03	5,23	2,09	4,13	5,71
TEMMUZ 2008 MAAŞI	7.216	1.172	925	7.103	1.123	812
TEMMUZ 2008 MAAŞ ARTIŞ TUTARI	142	37	38	140	37	36
TEMMUZ 2008 ARTIŞ ORANI (%)	2,01	3,30	4,26	2,01	3,37	4,58
2008 YILLIK MAAŞ ARTIŞ TUTARI	287	81	82	283	80	77
2008 YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	4,14	7,46	9,71	4,14	7,64	10,55

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Adaletsizlik Maaş Artışlarında da Yaşanmaktadır. İşçi Ücretlerine 140 YTL Zam Yapan Hükümet, Ortalama Memur Maaşına 80 YTL Artış Öngörmüştür. En Düşük Memur Maaşına 77 YTL Artışı Uygun Gören Yetkililer, En Yüksek Maaşı 287 YTL Artırarak Ücret Adaletini Sağlamaya Çalışmaktadır.

Bilindiği gibi kamu görevlilerine 2008 yılında yapılacak maaş artışlarının, memurların mali, sosyal, demokratik ve özlük haklarının konu edildiği toplu görüşmeler 15-29 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Kamu-sen 2007 yılı toplu görüşmelerinde, memur maaşlarına yapılacak artış için kamu işçileri ile yapılan toplu sözleşmeleri temel almıştır.

2007 yılı içinde kamuda çalışan işçilerle yapılan toplu sözleşmelerde, 900 YTL'den az ücret alan kamu işçisine net 135 YTL; 900 YTL'nin üzerinde ücret alan kamu işçisine ise net 100 YTL'den az olmamak kaydıyla ve sözleşme döneminin başından itibaren en az % 10 artış yapılması kararlaştırılmıştır. Bu rakamlara ek olarak tüm ikramiye ve sosyal yardımlara da aynı oranda artış yapılmıştır. Buna göre bir kamu işçisine sosyal haklar ve ikramiyeler dahil yapılan artış en az 140 YTL olmuştur.

Toplu görüşme sürecinde konfederasyonumuz da memur maaşlarına bu oranda bir zam yapılmasını talep etmiş, aksi durumdaki bir uygulamanın çifte standart olacağını ve kamudaki ayrımcılığı ve ücret adaletsizliğini körükleyeceğini belirtmiştir.

Yapılan müzakerelerin son gününde Kamu İşveren Kurulu, tüm maaş kalemlerinde %2 + %2 artış, denge tazminatının 20+20 YTL artırılması ve taban aylığa 15+15 YTL ayrıca zam yapılması ve sendika üyesi kamu görevlilerine 10 YTL fazladan toplu

görüşme primi ödenmesi suretiyle en düşük dereceli memur maaşına yaklaşık 105 YTL artış getirecek bir öneri getirmiştir.

Türkiye Kamu-Sen, kamu işçilerine yapılan maaş artışının 140 YTL olduğunu, buna rağmen kamu tarafının biraz daha esnek olması durumunda mali konularda bir uzlaşma tesis edilebileceğini vurgulamıştır. Ancak Kamu İşveren Kurulu, işçilere yapılan artışı memurlara yapmayacağını belirttiği için toplu görüşmelerde mutabakat sağlanamamıştır.

Bunun üzerine konfederasyonumuz Uzlaştırma Kurulu'na başvurmuştur. Uzlaştırma Kurulu, en düşük dereceli memur maaşına 125 YTL artış getiren bir karar vermiştir. Uzlaştırma Kurulu'nun verdiği kararların görüşüldüğü son toplantıda ise Kamu İşveren Kurulu, en son yaptığı teklifi dahi geri çekmiş ve memurlara vermeyi önerdiği 15+15 YTL seyranen zammı 10 YTL'ye indirerek, toplu görüşmeler sırasında önerdiği maaş artışının daha altında bir zammı uygun gördüğünü belirtmiştir. Bunun yanında "sendika ödentisinin" "toplular görüşme primi" olarak ödenmesi ve YİK bünyesinde hizmet kollarının taleplerini takip edecek bir teknik komisyon oluşturulması da toplu görüşmeler esnasında kabul edilmiş, bu doğrultuda hizmet kollarının bazı sorunlarını içeren ve ekte yer alan 71 maddelik talep metni Türkiye Kamu-Sen tarafından Kamu İşveren Kurulu'na ayrıca sunulmuştur. Ancak hazırlanan tutanakta bu hususların hiç birine yer verilmeyerek, toplu görüşme süreci tam anlamıyla bir kaosa sürüklenmek istenmiştir. Bu durum Kamu İşveren Kurulu'nun samimiyetine ve ciddiyetine gölge düşürmektedir.

Bütün bunlara ek olarak Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının memur maaşları ile ilgili hususları incelendiğinde en düşük dereceli memur maaşına 77 YTL, en yüksek memur maaşına 287 YTL artış sağlayacak bir planın uygulanmak istendiği görülmektedir.

İşçilerle memurlar arasında farklı uygulamalar yaparak büyük bir adaletsizliğe imza atan yetkililer, bu artışla memurların kendi arasındaki adaletsizliği de artıracak uygulamalara imza atmaktadırlar. Diğer taraftan ise memurlar arasındaki ücret adaletsizliğini giderecek yeni bir Kamu Personeli Kanunu hazırladıklarını beyan etmektedirler. Bu durumda bile kamudaki ücret dengesini bozan uygulamalara imza atanların, ücret adaletini nasıl sağlayacakları soru işaretidir.

Toplu görüşme süreci uzlaşmazlıkla sonuçlandığı için memur maaşları ile ilgili son karar, Hükümet tarafından tek taraflı olarak verilmiştir ancak Millet Meclisi'nde oylanacak olan Bütçe Kanunu ile kesinlik kazanacaktır. Yukarıda kısaca açıkladığımız süreçte, taleplerimizin son derece haklı ve tutarlı olduğu açıktır. Kamuda oluşturulan adaletsizliğin giderilmesi, işçi ile memurlara farklı uygulama yapılmaması, yıllardır açlık ve yoksulluk sınırının altında maaş alan kamu görevlilerinin açlık sınırından kurtarılması ve memurumuzun yüzünün bir nebze olsun güldürülmesi vekillerimizin Bütçe Kanunu için vereceği oylara bağlıdır. Türkiye Kamu-Sen olarak sağduyulu ve adil bir karar verileceği umudunu taşıyoruz.

**TÜRKİYE KAMU-SEN'İN TOPLU GÖRÜŞMELERİN SON GÜNÜNDE
SUNDUĞU MAAŞ ARTIŞ TALEBİ**

ARTIŞ KALEMLERİ	EN DÜŞÜK DERECELİ MEMUR MAAŞINA YANSIMASI	ORTALAMA MEMUR MAAŞINA YANSIMASI
Denge tazminatının 40 YTL artırılması (Denge tazminatının Ocak 2008 tarihinden itibaren mevcut miktarının üzerine 20 YTL ve Temmuz 2008'de ise 20 YTL daha zam getirecek şekilde yeniden düzenlenmesi.)	40 YTL	40 YTL
Tüm kamu görevlilerine seyyanen 60 YTL zam yapılması (Taban aylığı katsayısının Ocak 2008 tarihinden geçerli olmak üzere birinci yarıyıl için net olarak 30 YTL, ikinci yarıyıl için de net 30 YTL daha artacak şekilde düzenlenmesi.)	60 YTL	60 YTL
Kamu görevlilerinin maaşlarına ayrıca enflasyon oranında zam yapılarak, maaşların enflasyon artışından korunması, reel olarak artmasının sağlanması (Kamu görevlisinin maaşını oluşturan kalemlerin Ocak 2008'de %2 ve Temmuz 2008'de %2 artırılması.)	30 YTL	40 YTL
Sendika üyesi kamu görevlilerine ödenmekte olan primin 5 YTL artırılması (Sendika ödeneğinin Toplu Görüşme Primi olarak yeniden adlandırılması ve mevcut 5 YTL'lik tutarın net 10 YTL'ye çıkarılması.)	5 YTL	5 YTL
TÜRKİYE KAMU-SEN'İN MALİ TEKLİFLERİNİN TOPLAMI	135 YTL	145 YTL